

SARJAINFO

SUOMEN SARJAKUVASEURA RY:N TIEDOTE
2 1972 HUHTIKUU

Suomen Sarjakuvaseuran väliaikainen hallitus
keväällä 1972:

Kersti Juva Nervanderinkatu 12 A 13 Hki 10 449 812
Osmo Jokinen Risto Rytintie 28 C 28 Hki 57 687 892
Heikki Kaukoranta (siht.) Meritullinkatu 21 A 6 Hki 17 koti 657 856,
työ 15211/421
Jyrki Laelma (varapuh.joht.) Albertinkatu 13 A 15 Hki 21
työ 10081/286
Jukka Rislakki (puh.joht.) Kylätie 9 B 18 Hki 32 koti 570 355
työ 647 011/127
Veikko Savolainen Lehdetniityntie 3 G 122 Hki 34 koti 489 053
työ 601 466

Suomen Sarjakuvaseuran virallinen osoite POSTILOKERO 927 00101 Hki 10
ja POSTISIIRTOTILI 35164-9

UUTISIA SEURASTA JA KUTSU VUOSIKOKOUKSEEN

Sarjakuvaseura on nyt rekisteröity yhdistys, ry. Ensimmäinen, ylimääräinen vuosikokous pidetään tiistaina 2.5. klo 19 Rudolf Steiner -koulussa Lehtikuusentie 6 Helsinki, 1. kerros. Paikalle tulee esim. ratikka 10 ja monet Mannerheimintien bussit; pois Kuusitie tienoilla. Katso puhelinluettelon karttaa. Painakaa tiedot mieleen sillä ennen kokousta emme ehdi lähettää uutta jäsenkirjettä. Kokoukseen ovat tervetulleita kaikki ne, jotka ovat liittyneet tai aikovat liittyä seuraan.

Kokous on erittäin tärkeä ja ratkaisee seuran toimintalinjan, valitaanhan nyt varsinainen hallitus ja puheenjohtaja ja hyväksytään toimintasuunnitelma. Tärkeisiin asioihin kuuluu myös julklausuma, joka varmasti saa huomiota tiedotusvälineissä. Tule siis mukaan vaikuttamaan!

Väliaikainen hallitus on saanut vastaanottaa varsin ymmärrettävän purnauskirjeen Turusta, jossa epäillään seuran muodostuvan Helsinki-keskeiseksi. Tästä asiasta sietää todella keskustella. Alaosastoja on tietysti perustettava - mutta ei ehkä ennen kuin innostusta on varmasti riittävästi ja ennen kuin seuran toiminta pääsee vauhtiin. Seurallahan ei vielä ole virkailijoita eikä ennen kaikkea rahaa; pelkät postimerkit imevät kaiken. Postituskortistossamme on jo yli 170 yksityishenkilöä. He saavat Sarjainfon toistaiseksi ilman muuta, mutta muistutamme vielä, että eräänlaisen "esijäsenmaksun" (yli 18-vuotiaat esim. 5 mk) voi maksaa sihteerillemme; se vähennetään aikanaan varsinaisesta jäsenmaksusta. Olisimme kovin kiitollisia, mikäli tarjoaisitte apuanne sellaiseen pieneen toimistotyöhön kuin Sarjainfon tekemiseen postituskuntoon.

ARKISTO JA LAHJOITUS

Sarjakuvaseuran arkisto, jota on ehditty jo kyselläkin, on näin alussa tietysti vaatimaton. Sillä ei vielä ole vakituista paikkaa eikä hoitajaa. Sitä kartutetaan mahdollisuuksien, varojen ja tilojen mukaan. Sinne toivotaan saatavan ainakin lahjalehtiä suomalaisilta kustantajilta, alan tutkimuksia ja kirjoja.

Jäsenemme Jyrki Jahnukainen lahjoitti seuran arkistoon harvinaisen kirjasein. The King Features syndikaatin Blue Bookin vuodelta 1934. Kirja on tämän maailman suurimman syndikaatin eräänlainen mainoskatalogi, jota on levitetty tilaajille ympäri maailman.

Kirjassa esitellään kuvin uusia sarjakuvia, mm Mandrake. Ehkä kiintosiinta on kuitenkin nähdä se palvelujen moninaisuus, jonka suuryhtiö tarjoaa asiakkailleen - rakkauskertomuksista ruokaresepteihin asti.

Kirjassa tarjotaan asiakkaille ainakin 60:tta erilaista sarjakuvaa. Niitä tarjotaan 8 vieraalla kielellä; yksi niistä on suomi, ja Suomeen on näköjään myyty 9 sarjakuvaa. Suomi näkyy olleen yhtiön meljänneksi tärkein sarjakuva-asiakas. Kaiken kaikkiaan kirja on mielenkiintoinen dokumentti ainakin jättisyndikaatin kasvua ja maailmanvaltaa tutkiville.

Seura lainaa arkistomateriaalia halukkaille jäsenilleen ja voi myös lähettää kopioita omakustannushintaan.

KURSSIMATERIAALI

Sarjakuvaseura piti helmikuun lopussa kurssit sarjakuvien ja pilakuvien tekijöille ja harrastajille. Kursseilla pidettiin kuusi luentoa ja järjestäjät laativat parin liuskan mittaisen kirjallisuus- ja artikkeliluettelon alasta kiinnostuneita varten. Referaatit ja luettelon saa jokainen halukas ilmaiseksi monisteena. Lähettäkää kuitenkin 50 pennin postimerkki ellette ole maksanut jäsenmaksua.

Kurssit ilmeisesti koettiin tarpeellisiksi, mukana oli noin 50 henkilöä. Uuden ja perinpohjaisemman kurssin järjestämistä kannattanee harkita.

PEKKA PUUPÄÄ PÄIVÄT

Suosituin kotimainen sarjakuva- ja elokuvahahmo Pekka Puupää on pienen huomionosoituksen kohteena tämän kuun lopulla. Huomatkaa viime tiedotteen jälkeen muuttuneet tiedot: Puupää-päivät järjestetään 22-23.4. elokuvateatteri Bristolissa Helsingissä. Järjestäjinä ovat elokuvakerho Prisma, Suomen sarjakuvaseura, Fenno-Filmi, Elanto/KK sekä eräät yksityishenkilöt.

Päivät keskittyvät elokuvaalliseen puoleen, mutta sarjakuva on esillä julkaistavassa lehdessä, yhdessä esitelmässä ja teatterin aulaan tulevassa ilmaisessa näyttelyssä. Kovia sanoja tullaan puhumaan suomalaisen lastenelokuvan ja -kulttuurin tilasta. Mukaan odotetaan mm Esa Pakarista, Fogelin leskeä ja tytärtä (myös piirtäjä) sekä Puupää-elokuvien tekijöitä. Ohjelma alkaa lauantaina klo 12.00, viimeinen elokuva alkaa klo 14.30. Sunnuntaina aletaan samoin klo 12.00 ja lopetetaan noin klo 16.15.

Valitettavasti seuramme jäsenetkin saattavat joutua maksamaan pienen pääsymaksun itse saliin. Noin 500 lasta kutsutaan kuitenkin ilmaiseksi elokuvaesityksiin.

-oOo-

Sarjakuvaseuralle on tarjottu mahdollisuus järjestää populaarikulttuurin päivät Helsingissä ensi syksynä Kriittisen korkeakoulun avulla ja tiloissa. Niiden seuran jäsenten, joilla on ehdotuksia teemoiksi tai luentoideoita, olisi otettava yhteyttä seuran johtoon mielellään jo toukokuun aikana.

-oOo-

Alustavana tietona: Ruotsin sarjakuvaseura Seriefrämjandet tarjoaa muiden pohjoismaisten seurojen jäsenille halvempaa jäsenmaksua (15 Skr) edellyttäen että ao. maassa järjestyy yhteismies joka kerää jäsenmaksut, tilittää ne Ruotsiin ja jakaa maansa jäsenille Thudin numerot. Asiaa käsitellään seuraavassa hallituksen kokouksessa ja se tulee esille myös ylimääräisessä vuosikokouksessa.

-oOo-

Helsingin Sanomien Bangladeshissä käynyt toimittaja toi seuramme puheenjohtajalle kaksi sikäläistä sarakuvalahteä. Lehdet on kirjoitettu urdun ja bengalin kielellä, ja toistaiseksi niistä ei ole pystytty tulkitsemaan ainoatakaan merkkiä. Lehdet ovat kauniin värikkäitä ja ilmeisesti kansansatupohjaisia mutta meikäläisittäin katsoen maivisti ja alkeellisesti piirrettyjä.

AMERIKKALAISEN SARJAKUVAN VÄKIVALLASTA

Sarjakuvia vastaan on hyökkäilty kauan, sokeastikin, ja yksi hyökkäyksen kohde on ollut nimen omaan niiden väkivaltaisuus. Puolustajat ovat tarjonneet ns. katharsis (puhdistumis) -teoriaa jonka mukaan väkivaltaisen sarjan katseleminen olisi terveellistä, koska se purkaa ihmisen aggressiot. Tätä teoriaa ei moni tutkimus kuitenkaan tue.

Toinen teoria on tietysti ns. yllytysteoria. Amerikkalainen tohtori Wertman selitti sarjakuvat nuorisorikollisuuden pääsyyksi, ja Suomessa-kin lehdet 50-luvulla kertoivat, millaisia sarjakuvalehtiä löytyi murhaajien kotoa. Tosiasia on kuitenkin, että hyvin harva lukija on niin häiriytynyt, että sekoittaa sarjakuvan todellisuuteen ja/tai opettelee siitä rikostapoja. Se on tosin havaittu, että väkivaltaisen elokuvan katselemien jälkeen lapset ovat leikkineet tavallista aggressiivisempia leikkejä.

USA:sta on nyt tullut uusia tutkimustuloksia, joiden mukaan television tiivis seuraaminen lisää lasten väkivaltaisuutta^a. Ei ole mitään syytä olettaa etteikö sama pätesi sarjakuvienkin uhteen; sarjojahan luetaan usein eläytyen ja mielikuvitusta käyttäen. Lapset haluavat toiminnallisia ja väkivaltaisiakin sarjoja ja filmejä. He eläytyvät ja järkyttyvät niistä sitä enemmän mitä syvemmin he samastuvat hahmoihin ja mitä realistisempina väkivalta näytetään. Ratkaisuksi on tarjottu siis etäistä ja siistä väkivaltaa, esim. villin lännen sarjoja. Television animaatioelokuvat ovat kuitenkin USA:ssa edelleen hyvin väkivaltaisia.

Tässä vaiheessa on väärin olla erottamatta fyysisen väkivallan eri lajeja. Tutkijat ovat todenneet, että jonkin asian puolesta/jotain asiaa vastaan OIKEUTETTUNA esitetty väkivalta herättää katsojassa aggressiivisuutta. Epäoikeutettu väkivalta, sellainen jota sanktioidaan (rangaistetaan), vähentää aggressiivisuutta ja passivoi. Ja vielä: väkivallan käytön seurauksien esittämättä jättäminen lisää aggressiivisuutta. Viihdeväkivaltahan on kaunista ja se saa katsojan väliripitämättömäksi uhrin kärsimykselle.

Kaikki tietysti riippuu siitä, mitä lapsille on opetettu väkivallan oikeutuksesta. Amerikassa on totuttu siihen, että sympaattisilla amerikkalaisilla sankareilla on oikeus käyttää väkivaltaa. Sikäläisessä asenneilmastossa viihdeväkivalta tiettyjen asioiden ja arvojen puolesta koetaan luonnollisena. Varsinkin omaisuutta ja "lakia ja järjestystä" puolustettaessa äärimmäinen väkivalta on sallittua, sanotaanpa Comics Code -säännöstössä miten poliisit, viranomaiset, opettajat, vanhemmat jne. saadaan kuvata. Villin lännen sarjoissa oikeuskäsitys on sisäistetty, rikos- ja agenttisarjoissa se on instituoitu - vastapuolen väkivalta on aina "rikollista". Ja juuri tämä "rikollinen" väkivalta on herättänyt keskustelua USA:ssa.

On selvää, että amerikkalaiset kaupalliset sarjat ja varsinkaan niiden väkivaltakäsitys eivät aina vastaa muiden kansojen tai ryhmien etuja. Väittäisin, että amerikkalaiset sarjat ovat vaarallisimpia, siis tehokkaimpia, maissa joissa on mahdoton hankkia oikeita tietoja asioista ja joissa esim. koululaitos on alistettu palvelemaan USA:n etuja - siis eräissä Latalalaisen Amerikan ja Etelä-Euroopan maissa. Juuri näissä maissa nuoriso myös ahmii valtavasti amerikkalaisia sarjoja.

Toisaalta sosialistisilla mailla on varaa sallia amerikkalainen populaarikulttuuri. Niissä maissa esim. jenkki-sarjoja osataan lukea kriittisesti ja toisaalta ihmisillä on paljon kulttuurisia vaihtoehtoja, esim. kansallista populaarikulttuuria. Niinpä Kuuba, Jugoslavia, Puola ja Neuvostoliitto ovat näköjään voineet sallia Disney-kulttuurinkin moniarvoisuuden nimissä.

Jukka Rislakki

TEKIJÄNOIKEUKSISTA

Tekijänoikeuksia koskevat asiat näyttävät taas olevan pinnalla. United-Features -syndikaatti on uhanut panna järjestykseen Tenavat-tavaramerkkien laittomat käyttäjät. Tenavista ollaan tunnetusti tarkkoja. Suomessa luvattomia Tenavat-tarroja on myyty suuria määriä. Varsinainen pommi on Disney-yhtiön esittämä vaatimus eräille amerikkalaisille U-piirtäjille. Yhtiö vaatii viittä miljoonaa dollaria siitä hyvästä että nämä nuoret piirtäjät ovat lainanneet sarjoihinsa Akun, Mikin, Sepe suden ym. näköisiä hahmoja. Esimerkiksi Air Pirates -lehdessä ankka- ja hiirihahmot ovat äärimmäisen vapaita seksiasioissa. Oikeus ratkaisee asian.

Suomalaisissa lehdissä liikutaan joskus rajatapauksissa. Contactor -lehti on jo kauan käyttänyt amerikkalaisia sarjoja uudelleen tekstitettyinä. Kymppi-lehdessä oli hiljattain kokonainen aukeama suomalaisen taiteilijan piirtämiä amerikkalaisia sarjakuvasankareita. Pari vuotta sitten Ilta-Sanomien jätti julkaisematta tilaamansa piirroksen, koska siinä näkyi sarjahahmoja eri tilanteissa, ja lehti pelkäsi joutuvansa edesvastuuseen. Suomessa on muuten oikeuden ennakkopäätös (Kosola vs. Arvo Salo), jonka mukaan toisen luomaa hahmoa saa käyttää taideteoksen osana.

Rohkaisevaa on se, että USA:ssa ovat sarjakuvatyöläiset alkaneet valvoa oikeuksiaan entistä tiukemmin. Heistähän riippuu paljolti alan tuleva kehitys. Nyt joukko tunnettuja piirtäjiä on sanonut EI sille, että syndikaatti saa kaikki oikeudet sarjoihin ja suuren osan tuloista. He toivovat solidaarisuutta eurooppalaisilta virkaveljiltään.

Suomessa on pieni mutta kasvava joukko ihmisiä, jotka ansaitsevat leipäänsä sarjakuvia tai pilakuvia tekemällä. He voisivat ehkä järjestäytyä ja ryhtyä soveltamaan yhteistä linjaa ammattiasioissa. Joka tapauksessa heidän kannattaa olla tarkkoja oikeuksistaan kirjallisia sopimuksia tehdessään. Kaikissa tällaisissa asioissa Suomen sarjakuvaseura tulee varmasti auliisti tarjoamaan apuaan. J.R.

-oOo-

TAMPEREELLA TAPELLAAN

Tampereella tuntuu olevan tällä hetkellä puheenaiheena Cari G. Colaus (Kari Sipilä) -niminen sarjakuvantekijä. Hän on piirtänyt jonkin aikaa vakituisesti sarjakuvia opiskelijalehti *Aviisiiin*, jonka päätoimittaja on puoluekannaltaan liberaali. Colauksen tyyli muistuttaa amerikkalaista undergroundia. Hän on nyt julkaissut myös sarjakuvakirjan "Aika Ibizaalla" (kust. Mysteri, Hki).

Hämeen yhteistyön ja Aviisin palstoilla on hyökätty Aviisin sarjakuvapolitiikkaa vastaan. On selitetty, että Colauksen sarja on huumausainemainintaa ja että Aviisin pitää käyttää palstojaan tärkeämpien asioiden julkistamiseen. Aviisi on - jopa pääkirjoituksessaan - puolustautunut ja todennut vain kannattavansa suomalaista sarjakuvaa.

-oOo-

LAPSILTA KIELLETTY ANIMAATIOFILMI

Yhdysvaltain ensimmäinen lapsilta kielletty animaatiofilmi saisi Rampartsin mukaan Disneyn kääntymään haudassaan. Kyseessä on Fritz The Catin siirtäminen sarjakuvasta selluloidikalvolle. Elokuvalle on taattu hyvä levitys normaaleissa teattereissa.

Fritz The Catin luoja on kuuluisa undergroundpiirtäjä Robert Crumb. Kissahahmon näkee esim. Hegeforsin kirjasta Sex & series. Crumb suostui myymään oikeudet kissaan 7 000 dollarilla plus osingoilla voitosta. Piirrosten teki kalph Bakshi, joka tuskin saa työstään Oscaria vaikka eräiden arvostelijoiden mukaan sen ansaitsisikin uudistavasta työstään. Tässä kokoillan elokuvassa on runsain mitoin pikkupornoa ja politiikkaa, ja sitä ei varmasti nähdä koskaan Suomessa.

-oOo-

Todellinen lehtiharvinaisuus syntyi virallisesti 10.4. 1972. Nimittäin kokonaan suomalaisin voimin tehty, säännöllisesti ilmestyvä sarjakuva-lehti Sarjis. Sitä levitetään ulkomaillekin, mikäli menekkiä Suomessa on. Päätoimittaja on Veikko "Joonas" Savolainen ja julkaisija Kustannus Oy Williams, joka tätä ennen on tuonut markkinoillemme suuren joukon kansainvälisiä sarjakuva- ja viihdelehtiä.

Päätoimittaja Savolainen vakuuttaa, että hän ottaa lehteen enemmän kuin mielellään uusien suomalaisten kykyjen tuotteita, joten ottakaapa yhteyttä. Joka numerossa esitellään nuori kyky, ja yksi sivu on varattu sarjakuvaesseille. Numerossa yksi esiintyy mm. joukko seuramme jäseniä, ja sihteerimme on kirjoittanut jutun "Kotimaisia klassikkoja". Seuraava numero ilmestuu 10. 7. 1972.

-oOo-

Jukka Kemppisen ja Heikki Kaukorannan kirjoittama^{na} ja Otavan kustantamana ilmestyy ensi toukokuussa kirja nimeltä Sarjakuvat. Se on historiikki, jossa on mukaan uitettu muutakin tietoa kuin historiallisia faktoja. Kuvia tulee paljon, sivukooksi noin A4. Kirjan loppuun tulee laaja bibliografia sarjakuvia käsittelevästä kirjallisuudesta: kirjoista, lehdistä, tärkeimmistä aikakauslehtiartikkeleista sekä sarjakuvien uusintalaitoksista.

-oOo-

Helmikuussa oli Cheap Thrillsissä avoinna parin viikon ajan amerikkalaisia underground-sarjakuvia esittelevä näyttely. Sen oli järjestänyt Picture Liberation Front. Näyttely on lainattavissa, mikäli jollakulla on kiinnostusta pystyttää sitä yleisön nähtäväksi. Kiinnostuneet voivat ottaa yhteyttä Pekka Gronowiin (90-401 5428) tai Timo Aarnialaan (90-898 130).

Amerikkalaisia underground-sarjakuva-lehtiä voi tilata itsellenkin, esim. alla seuraavan luettelon mukaan. Tilaus käy seuraavasti: Otatte postisiirtokortin ja merkitsette sen vastaanottajalle jäävään osaan mitkä lehdet haluatte. Lähetätte kortilla kaksi (2) Smk lehteä kohti Pekka Gronowille (os. Pietarinkatu 12 A 21 00140 Hki 14 postisiirtotili 57115 -7) Pekka Gronow tekee sitten yhteistilauksen halutuista lehdistä. Ennakkomaksu on välttämätön, koska lehdet joudutaan maksamaan jo tilattaessa. Lopullinen hinta tulee olemaan yli tuon kahden markan mutta jää alle kolmen; se määräytyy todellisten kulujen mukaan jotka voivat vaihdella. Loppuhinnan maksamisesta tiedotetaan kun lehdet ovat tulleet USA:sta. Jos aiotte tilata enemmän kuin mitä postisiirtokorttiin mahtuu, lähetäkää Gronowille kirje. Nyt menee tilaus Print Mintiin. Jos kiinnostusta riittää, lähetetään myöhemmin tilauksia muille julkaisijoille. Esim. seuraavia u-lehtiä voitte tilata:

Yellow Dog Comics 13,17-20	Ozone 2
Zap Comix 0-3,5	Mean Bitch
Bijou Funnies 3-4	Dan O'Neill's Comics and Stories
Captain Guts 1-3	It ain't Me Babe
needa Comix	All Girl Thrills
Mr. Natural	San Francisco Comic Book 2-3
Despair	Tasty
Hytone Comix	The Dying Dolphin
Feds'n Heads	Hi-Flyin' Funnies, Comix & Stories
Insect Fear 2	Young Lust 1-2
Coochy Cooty Mens Comics	S.Clay Wilson
Demented Pervert Comix	Bent
Bum Wad	Light
Uncle Sham	Color
Pulp Comics	Tales of Sex and Death
Moondog 2	

Mikäli haluatte, voitte jättää valinnan myös Gronowin huoleksi, hän voi tilata varmasti edustavan valikoiman. Muistakaa mainita tästäkin tilatessanne.

-oOo-

MYYN/OSTAN/VAIHDAN/LAHJOITAN

Tämä palsta on ilmainen kaikille jäsenille ja jäseniksi aikoville. Soittakaa tai lähettäkää sanomanne seuran postilokeroon. Voit antaa viestisi myös valmiiksi Kores-vahakselle kirjoitettuna (tyyppiä Rex Rotary, toivottavasti).

Sarjakuvalehtiä vuosilta 1949-53 myydään tai vaihdetaan. Soita 647011/257 virka-aikaan.

Maksan Lumikista (9B/52) 100mk ja vanhimmista Walt Disney serier-lehdistä 2mk numerosta riippuen. Markku Kivekäs 67011/257.

Luovun Aku Ankoista 4/58, 2/55 ja 4/54. Tilalle haluan vanhoja Sarjakuvalehtiä tai Aku Ankkoja. Jukka Rislakki.

Voisin luopua seuraavista lehdistä: 11 Pikku Lulua 59-62, Pecos Bill vuosikirja 1957, 5 Tumppia 59-61, 3 Jännä-Jussia 57-58, 4 Vili ja Vippiä 1959, 3 Rymy-Eetua 57-59 (?), 33 Seriemagasinetiä 1958. Haluaisin esim. vanhoja Korkeajännityssarjoja tai Sarjakuvalehtiä. Jyrki Jahnukainen 647011/174, iltaisin 656079.

Kerään vanhoja Korkeajännityksiä, Kippari-Kallea, Jännä-Jussia, Seikkailusta Seikkailuun, Pecos Billiä 1949-51 ja Aku Ankkaa 1965-69 ym. Vaihdoissa voin antaa mm. Aku Ankkaa, Pecos Billiä, Korkeajännityksiä, Sarjakuvalehtiä, Kippari-Kallea. Matti Heinonen. Ratatie 2 42800 Haapaniemi.

Haluan Sarjakuvalehtiä, Kippari-Kallea, Pikku Lulua. Vaihdoissa voin antaa Sarjakuvalehtiä, Masia ja Aku Ankkaa jonkin verran. Heikki Kaukoranta.

-oOo-

Amos Andetsonin taidemuseosta saa lainata suomalaisen sarjakuvan näyttelyä, joka oli avoinna viime syksynä yhtä aikaa kansainvälisen, Länsi-Berliinistä tulleen näyttelyn kanssa. Yhteys museon johtajaan (Bengt von Bonsdorff, 604782).

-oOo-

Viikko Sanomien numerossa 10 oli juttu, jossa epäiltiin Sarjakuvaseuran tekemän sarjakuvista taidetta ja muotia. Vastineemme julkaistiin numerossa 14. Siinä selvitimme, ettemme voi emmekä halua tehdä kumpaakaan ja kerroimme päämääristämme. Turun Sanomat tekee jutun sarjakuvaseurasta, myös muissa lehdissä on näkynyt pienehköjä kirjoituksia.

-oOo-

Helsingin yliopiston Rooman kirjallisuuden professori Iiro Kajanto piti 9.3. 1972 Turussa Kreikan kerhon kokouksessa alustuksen aiheenaan Asterix ja hänen maailmansa. Sarjakuvaseura on pyytänyt ja saanut alustuksen lainaksi kopiointia varten. Kopio on nyt seuran arkistossa.

-oOo-

Kustannus Oy Williams on julkaissut Tarzanin erikoisnumerona 1972:1 jakson nimeltä Jättikansan laakso. Sen on piirtänyt paras Tarzan-piirtäjä Burme Hogarth, kaikkien aikojen parhaita sarjakuvapiirtäjiä ylisummaankin.

-oOo-

Ulkomaisten lehtien ja kirjojen tilaamisesta: jos viitsii nähdä vähän vaivaa, voi halukas tilata ulkomaisen materiaalin suoraan, ilman tärkeitä kirjakauppojen välitystä. Silloin sen saa virallisen kurssin mukaan lasketulla hinnalla, eli noin 30 pros. halvemmalla kuin kirja-kaupan kautta tilattaessa. Täytyy tosin muistaa että kirjoista joutuu tullissa maksamaan liikevaihtoveron, mutta halvemmaksi tämä konsti kyllä tulee. Seuralta sopii kysellä osoitteita ja muita tietoja.

-oOo-

Tampereen yliopistossa on tekeillä lehdistö- ja tiedotusopin pro gradu -työ: selvitettävänä on sarjakuvakirjoihin ja -lehtiin sisältyvien suomalaisten sarjakuvien henkilöiden ja yhteiskunnan kuva. Tekijänä on Eila Toivonen. Tutkimus on sisällönanalyttinen, ja tarkoitus on verrata eri vuosikymmeninä ilmestynyttä aineistoa keskenään. Tutkijan alkuperäinen tarkoitus oli tarkastella miten suomalaisten sarjakuvien yhteiskunta heijastaa todellista suomalaista yhteiskuntaa. Koska suurin osa aineistosta kuitenkin on ilmestynyt muuten kuin itsenäisinä kirjoina tai sarjakuvalehdissä, aihetta on ollut muutettava. Tämä lehdistö- ja tiedotusopin vt. professori Keijo Kulham johdolla tehtävä työ tulee aikanaan olemaan käytettävissä Tampereen yliopiston kirjastossa ja sieltä muille paikkakunnille kirjastojen välisessä kaukolainana lainattavissa - samoin kuin parin vuoden takainen Pälvikki Voipaalan kirjasto-opin tutkielma Tenavista.

-oOo-

Seuran sihteerillä on ollut myytävänä amerikkalaisia underground-sarjakuvalehtiä, joista vielä on jäljellä muutama. Halulliset ottakoot yhteyttä: Heikki Kaukoranta, omaan numeroon tai seuran viralliseen osoitteeseen, molemmat infon alussa.

Kaikki seuralle tuleva postia tästäälähin viralliseen osoitteeseen.

-oOo-

Amerikkalaisten ja ranskalaisten sarjakuvan ystävien ja tukijoiden järjestämä kongressi pidetään ensi toukokuussa New Yorkissa. Kongressiin on menossa väkeä monesta Euroopan maasta, ikävä kyllä ei tietäksemme kuitenkaan Suomesta.

Perin aktiiviset ranskalaiset ovat ruvenneet kokoamaan koko maailman kattavaa sarjakuvan tietosanakirjaa, joka tällä hetkellä ilmestyy kahden sivun jaksoina belgialaisessa Le journal de Tintinissä. Emme ole vielä saaneet selville, onko tarkoitus julkaista se myös kirjana. Sikäli hakuteos näkyy olevan nimensä väärsti, että ainakin Asmo Alho "humoristisen Kiekuja Kaiku -sarjan tekijä" on mukana. Toinen Alhon sarja on nimeltään "Mahi Melkonen". Yhteyden otto toimittajiin Pierre Couperiehen, Henri Filippiniin ja Claude Molitermiin näkyy olevan seuralle edessä.

Seuran ulkomaansuhteita hoidellut sihteeri on joutunut myös kanadalaisen Clifford Letovskyn Impulse Magazinen kirjeenvaihtajaksi. Letovsky julkaisee Impulsen lisäksi kuukausittaista monistettua Le Beaver-nimistä tiedotetta, jonka numerossa 9 on julkaistu Suomen sarjakuvaseuran tiedotteen englanninkieliset uutiset. Letovsky muuten piti kiintoisimpana tietoa että Kustannus Oy Williams on amerikkalaisen Kinneyn omistama. Hänen kertomansa mukaan Kinney omistaa noin kolmannuksen Yhdysvaltoja.

Jahka sihteeri voi siirtyä hoitamaan pelkästään ulkomaan kirjeenvaihtoa, lisääntyvät ulkomaan uutiset sarjainfossa tuntuvasti.

Myös belgialaisen Club des amis de la bande dessinée-seuran lehdessä jonka nimi on Ran Tan Plan numerossa 23 on julkaistu Suomen uutisia.

-oOo-

Me-lehden tämän vuoden numerossa 4 (25.2) on ollut Osmo Mäkeläisen erinomaisen mielenkiintoinen kirjoitus Suomalaisia sarjakuvia 1850-luvulta. Kysymyksessä ovat suomenruotsalaisessa lastenlehti Eoksessa julkaistut, ilmeisesti saksalaista tyyliperinnettä edustavat mutta suomalaisten kivipiirtäjien E. Grosskopfin ja O. A. Petterssonin itse piirtämät tai joka tapauksessa jäljentämät opettavaiset kuvakertomukset. Samassa numerossa on Esasakari Aaltosen kirjoittama, Amos Andersonin sarjakuvanäyttelyn luettelolle perustava kirjoitus sarjakuvista: Taidetta vai propagandaa.

Helsingin Sanomissa pääsiässunnuntaina julkaistu kirjoitus "Aku Ankan tekijät jäivät Disneyn varjoon" -kunnia kuuluu Carl Barksille" tuntuu kiinnostaneen seuramme jäseniä. Siksi oikaisemme tässä juttuun puujataneita virheitä.

Barks ei tietenkään piirtänyt ensimmäistä 10-sivuista sarjaansa 1934 vaan 1943. Toiseksi: Karjakuninkaan huolet olivat Barksin toiseksi viimeinen sarja, viimeinen oli Koopen timanttiseikkailu. Todettakoon vielä että suurin osa Barksin one shot -sarjoista on julkaistu Pohjoismaissa ja siis Suomessa, lähinnä jatkokertomuksina.

Jos Sarjainfon lukijoita kiinnostaa, voimme seuraavissa numeroissa julkaista lisää Barks- ja Aku Ankka -tietoutta.

-oOo-

Uuden Suomen sarjakuvasivuilla tapahtuu varmasti jotain pian. Huhtikuun alussa lehti nimittäin julkaisi näkyvän kyselykaavakkeen, johon lukijat saivat asettaa lehden 10 sarjakuvaa paremmuusjärjestykseen. Lisäksi he saivat mainita mitä tai minkälaisia uusia sarjakuvia he haluavat lehteen.

Jäsenemme Markku Haapio Turusta kirjoittaa seuralle, että Kansan Uutisia kannattaisi kehottaa julkaisemaan ruotsalaista Felix-sarjakuvaa kirjana. Ajatus on mielestämme hyvä, joten seuran hallitus ryhtyy asiaanmukaisiin toimiin.

Helsingin Sanomissa on jälleen käynyt eteviä suomalaisia piirtäjiä tarjoamassa sarjakuviaan. Lehti ei kuitenkaan katso voivansa palkata suomalaisia piirtäjiä. Se tulisi kuulemma liian kalliiksi. Sarjakuvia tekemään tarvitaan melkein välttämättä parin ihmisen team, ja heidän olisi jätettävä kaikki muut työt päivittäistä sarjaa tehdessään. Lehden olisi silloin maksettava heille suunnilleen kahden hyvän toimittajan palkkaa vastaava kuukausipalkka. Amerikkalaisen stripin saa ainakin 5-6 kertaa halvemmalla kuukaudeksi.

Näyttää siltä, että tällä hetkellä suomalainen piirtäjä voi päästä vakituisesti sanomalehteen vain seuraavilla tavoilla: 1) lehti maksaa huonosti ja piirtäjä jostain syystä tyytyy nälkäpalkkaan, 2) lehti julkaisee esim kerran viikossa ilmestyvää sunnuntaisarjaa, jota yksi henkilö pystyy hyvin tekemään tai 3) sarja syndikoidaan eli sitä levitetään muihin lehtiin ja ehkä ulkomaillekin.

-oOo-

Marja Hynninen on tehnyt Taideteollisen oppilaitoksen Kuvallisen viestinnän osaston lopputyönään tutkimuksen suomalaisista pilalehdistä, pilapiirroksista ja piirätjistä. Työn nimi on Pilapiirrostudkimus. Se sisältää paljon perustavaa taustatietoa ja faktoja, myös Helsingin yliopiston kirjaston kokoelmien selauksen perusteella. laaditun pilalehti-bibliografian. Tutkimus on tavoitettavissa Helsingin yliopiston kirjastosta sekä Taideteollisen oppilaitoksen kirjastosta.

-oOo-

Ranskalainen kustantaja Editions SERG on erikoittunut julkaisemaan vanhoja amerikkalaisia sarjakuvia. Uusintalaitokset ovat upea-asuisia, kovakantisia ja - ikävä kyllä - aika hintavia. Flash Gordonista on ilmestynyt jo kaksi nidettä, joiden hintana on 45 frangia kappale. Harold Fosterin Prince Valiant (Prinssi Rohkea)-sarjakuvasta on niin ikään ilmestynyt saman hintainen laitos. Edelleen SERG on julkaissut Burne Hogarthin Drago-sarjasta 72-sivuisen ja 35 frangin hintaisen laitoksen. Kaikki ovat ilmeisesti mustavalkoisia, ainakin tämän toimittajien käsiin saapunut Flash Gordon n:o 2 ja yleisestä hintatasosta päätellen sitten muutkin.

-oOo-

Uusi ranskankielinen Asterix-kirja on ilmestynyt äskettäin. Sen nimenä on Les lauriers de César eli Caesarin laakeriseppä. Se on melkein yhtä hyvä kuin A. chez les helvétötes (A. ja alppikukka).

-oOo-

Tämän tiedotteen toimittivat Heikki Kaukoranta, Jukka Rislakki ja Kersti Juva.

Comics news from Finland 1972: 2
(April)

1 A course for young comics artists was held February 27th, 2 to 6 p.m. About 50 persons were present. Stencilled summaries of the lectures, with a short bibliography of literature concerning comics may be ordered from Heikki Kaukoranta. (They are in Finnish and without any illustration.)

2 Kustannus Oy Williams has published as a supplement of Tarzan magazine (1972: 1) a story named Tarzan ja jättikansan laakso (T. and the valley of giants) by the great Burne Hogarth. The price is Smk 2.50.

3. Iiro Kajanto, professor of Roman literature at the Helsinki University, held March 9th a lecture on Asterix and his world. It was held at a meeting of a club of friends of the ancient Greek.

4 Picture Liberation Front, the group around Timo Aarniala, arranged last February an exposition of American underground comics at Cheap Thrills art gallery in Helsinki. There were comics by Robert Crumb, Jayzey Lynch, and others.

5 Kaukoranta & Kemppinen, "Sarjakuvat" will be published next May, as earlier told. The price will be Smk 19.50, quarto format. Its main focus will be on comics as folk literature, as myth of the modern man, but of course there will be presentations of most remarkable comic strips, American as well as European. The Finnish comic strip will have a special treatment. The book will contain a large bibliography of books, magazines and articles concerning comic strips.

6 Kustannus Oy Williams has published a new comic book named Sarjis. It contains solely comics by Finnish artists. The idea is remarkable. Of the contents: Joonas by Veikko Savolainen (this comic strip appeared in the 50's for a period of many years in Helsingin Sanomat, the biggest Finnish newspaper), Masto ja Märssy by Usko Laukkanen (illustrator of many fine children's books), Romusarja by Seppo Lindqvist (known already from his two books Vallan veri ei vapise ans Onnellinen maailmanloppu, and from his drawings in Finnish Mad), Viimeiset viihetäjät by Tarmo Koivisto (a comic strip by him appeared in Helmiä sioille n:o 2), Pekko by Veli-Pekka Alare (remember his funny animals Kalle and Vallu in Iiris 1970: 10) and rontti by Hannu Kuukkanen. Sarjis will be published quarterly. It can be ordered through your dealers or directly from Kustannus Oy Williams, Pl 10 645, SF -00101 Helsinki 10, Finland. It costs Smk 2.50 per copy.

Heikki Kaukoranta